CHAMA CHA DEMOKRASIA NA MAENDELEO
(CHADEMA)

KATIBA

TOLEO LA 2006

YALIYOMO

YALIYOMO	UKURASA	IBARA
UTANGULIZI	**3**	
FASILI NA UFAFANUZI	4	
SURA YA KWANZA	**5**	
JINA		1.0
MAKAO MAKUU		1.2
SURA YA PILI	**5**	**2.0**
KATIBA		2.1
KANUNI		2.2
MAADILI		2.3
ITIFAKI		2.4
SURA YA TATU	**6**	
FALSAFA		3.A
ITIKADI		3.B
SURA YA NNE		
MADHUMUNI YA CHAMA		4.0
KISIASA		4.1
KIUCHUMI		4.2
KIJAMII		4.3
SURA YA TANO	**10**	
UANACHAMA		5.0
SUFA ZA MWANACHAMA		5.1
HAKI ZA MWANACHAMA		5.2
WAJIBU WA MWANACHAMA		5.3
KUKOMA UANACHAMA		5.4
ADA NA KIINGILIO		5.5
SURA YA SITA	**11**	
MUUNDO, VIKAO NA UONGOZI WA CHAMA		6.0
MUUNDO		6.1
VIKAO NA UONGOZI		6.2
UCHAGUZI WA VIONGOZI		6.3
KUZIBA NAFASI WAZI		6.3.5

YALIYOMO	UKURASA	IBARA

MAMLAKA ZA NIDHAMU		6.3.6
SURA YA SABA	**15**	
NGAZI, UONGOZI NA MAJUKUMU YA VIKAO		7.0
MSINGI		7.1
TAWI		7.2
KATA/WADI		7.3
WILAYA		7.4
MKOA		7.5
JIMBO		7.6
TAIFA		7.7
SURA YA NANE	**33**	
MAPATO, MALI NA WADHAMINI WA CHAMA		8.1
SURA YA TISA	**34**	
MAMBO YA JUMLA KUHUSU KATIBA		9.0
MAREKEBISHO		9.1
KANUNI NA MAADILI		9.2
KUINGIA MSETO		9.3
KUVUNJWA KWA CHAMA		9.4
KAMATI ZA WAWAKILISHI		9.5
KUKASIMU MADARAKA		9.6
KATIBA KUANZA KUTUMIKA		9.7

UTANGULIZI

KWA KUWA ,

Nchi yetu imeridhia mfumo wa Utawala wa demokrasia ya vyama vingi vya siasa kupitia sheria iliyopitishwa rasmi na Bunge la Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, na hivyo kutambulika rasmi na Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania kama ilivyorekebishwa mwaka 1992, Sehemu ya Kwanza, Ibara ya Tatu, Kifungu cha Kwanza na cha Pili;

NA KWA KUWA ,

Sisi wajumbe wa Mkutano Mkuu tukiwakilisha wanachama wa Chama chetu, kama sehemu ya Wananchi wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, baada ya kuona umuhimu wa kukuza demokrasia ya kweli yenye fikra mpya za kuwaendeleza Watanzania wote kiuchumi na kijamii bila kubagua kwa misingi ya rangi, ukabila, ukanda, jinsia, itikadi, umri au dini;

NA KWA KUWA,

Tumetambua athari ambazo nchi yetu imekumbana nazo kutokana na mfumo wa Ki-imla uliotokana na Chama kimoja cha siasa na kusababisha kukosekana kwa uhuru na usawa wa mawazo sambamba na kukandamizwa kwa haki za msingi za kijamii na za kibinadamu kwa mujibu wa Tamko la Dunia la Haki za binadamu na kusababisha kudorora kwa uchumi pamoja na huduma zote za jamii;

NA KWA KUWA,

Uzoefu wa miaka kumi na nne ya mfumo wa utawala wa vyama vingi umedhihirisha kutokuwepo kwa utekelezaji kwa vitendo, dhamira safi na nia ya kweli ya kuleta demokrasia kutoka kwa walio na madaraka.

NA KWA KUWA

Tunatambua na kuamini kuwa itikadi na falsafa ya “Nguvu na Mamlaka ya Umma” ndiyo njia itakayoleta jamii HURU na yenye AMANI YA KWELI;

HIVYO BASI,

Sisi wajumbe wa Mkutano Mkuu uliofanyika tarehe 13/8/2006, Mjini Dar es Salaam tumeamua kuifanyia mabadiliko Katiba ya 2004 ya Chama chetu cha Siasa kitanachoitwa CHAMA CHA DEMOKRASIA NA MAENDELEO ili kuipa sura inayoendana na mtazamo na msukumo mpya wa FALSAFA yetu ya NGUVU NA MAMLAKA YA UMMA na Dira na Dhamira ya Chama kuanzia 2006 na kuendelea. Kuanzia sasa CHADEMA, kitaendeshwa kwa mujibu wa katiba hii sambamba na kanuni, taratibu na maadili ya Chama vitavyotungwa kwa mujibu wa Katiba hii, ili kuimarisha kutetea, kudumisha, na kuendeleza DEMOKRASIA ya kweli, na HATIMAYE

kuweza kuleta MAENDELEO ya kweli ya kisiasa, kiuchumi na kijamii kwa jamii nzima ya Taifa la Tanzania.

FASILI NA UFAFANUZI

Katika Katiba hii maneno yafuatayo yatakuwa na maana inayoelezwa hapa chini kwa kila neno.

BARAZA KUU – kikao cha ngazi ya Taifa cha Utendaji cha Mkutano Mkuu Taifa.

BRIGEDI NYEKUNDU – ni chombo cha ulinzi na usalama wa mali na maslahi ya chama na viongozi.

FALSAFA YA CHAMA – ina maana ya imani na mtizamo wa chama kama ilivyoainishwa kwenye Katiba.

ITIKADI - ina maana ya mwelekeo wa chama kisiasa, kiuchumi na kijamii.

JIMBO - ina maana ya mkusanyiko wa mikoa yenye mahitaji yanayofanana kiuchumi kama itakavyoamuliwa na Baraza Kuu.

JIMBO LA UCHAGUZI – ni Jimbo la chaguzi za kiserikali kwa mujibu wa sheria za nchi.

KAMATI KUU – ni kikao cha ngazi ya Taifa cha utendaji cha Baraza Kuu.

KANUNI – ni taratibu za uendeshaji chama kwa msingi wa Katiba ya chama.

KATIBU MKUU – ni mtendaji mkuu Makao Makuu ya chama.

KURUGENZI - ina maana ya Idara za utendaji zitakazoundwa na Kamati Kuu kutegemea na mahitaji

MABARAZA - ina maana ya muundo wa makundi ya jamii kiumri na kijinsia ndani ya chama.

MKUTANO MKUU – una maana ya kikao cha juu kuliko vyote kwenye ngazi ya chama husika.

MWENYEKITI - ni kiongozi mkuu wa chama ngazi husika.

SEKRETARIAT - ni kikao cha utendaji cha shughuli za kila siku kwa ngazi husika.

I. SURA YA KWANZA

1.0 JINA

1.1 Jina la Chama litakuwa
CHAMA CHA DEMOKRASIA NA MAENDELEO (CHADEMA)

1.2 MAKAO MAKUU YA CHAMA

1.2.1 Makao Makuu ya Chama yatakuwa Dar es Salaam na patakuwa na Ofisi ya Makao Makuu Zanzibar.

II. SURA YA PILI

2.0 KATIBA, KANUNI, MAADILI NA ITIFAKI

2.1 KATIBA

Katiba ya Chama ndiyo itakayokuwa sheria mama ya Chama na mwongozo wa uendeshaji wa shughuli zote za Chama kulingana na muundo na ngazi mbali mbali za uongozi na utendaji. Katiba hii ndiyo pia itaongoza uundwaji na uendeshaji wa shughuli za Mabaraza ya Vijana, Wanawake na Wazee wanachama wa CHADEMA.

2.2 KANUNI

Kanuni za Chama ndizo zitafafanua na kuainisha utaratibu wa utekelezaji na uendeshaji wa shughuli za Chama kwa wanaChama, viongozi na watendaji katika ngazi mbali mbali za muundo wa Chama. Kanuni za Mabaraza ya Vijana, Wanawake na Wazee zitahesabiwa kama sehemu ya kanuni za Chama.

2.3 MAADILI

Maadili ya Chama ndiyo yatakayoainisha sifa, nidhamu, utii, uwajibikaji na dhamira ya wanaChama, watendaji na viongozi wa Chama katika ngazi zote. Maadili haya yanajumuisha uongozi wa Mabaraza ya Vijana, Wanawake na Wazee.

2.4 ITIFAKI

CHADEMA kama Chama kinachokua na kupanuka kwa kasi kitaifa na chenye nia ya kuchukua dola wakati wowote hakina budi kujiwekea taratibu mbalimbali ambazo zitakisaidia Chama kuendesha shughuli zake za Chama katika mtiririko wa aina fulani bila kuonyesha utofauti kati ya viongozi na ngazi mbalimbali za Chama. Nia ya kuweka taratibu hizi ni kuleta umoja na mshikamano ndani ya Chama na kukitambulisha CHADEMA kama Chama kimoja. Kwa hiyo itifaki ya Chama inajumuisha pia uongozi wa Mabaraza ya Vijana, Wanawake na Wazee ambayo ni sehemu tu ya muundo na uongozi wa chama.

<u>**III. SURA YA TATU**</u>

3.0 FALSAFA NA ITIKADI

3.A. FALSAFA YA CHAMA

3.1 Falsafa ni *fikra na mtazamo wa Chama* ambayo ni kuamini katika “Nguvu na Mamlaka ya Umma” (The People’s Power) katika kumiliki, kuendesha, kubuni, na kuendeleza maamuzi, mawazo, rasilimali, uchumi na siasa ya nchi yao.

3.2 Aidha falsafa ya “Nguvu na Mamlaka ya Umma” ndiyo msingi na chimbuko la kuundwa dola ya nchi, na kuwa, Umma ndiyo wenye madaraka ya mwanzo na ya mwisho katika kuamua hatima ya nchi na taifa pasipo kuingiliwa, kudanganywa au kughilibiwa na viongozi, watawala au wageni.

3.3 Ujenzi na udumishaji wa Demokrasia na Maendeleo nchini vitatokana na Nguvu na Mamlaka ya Umma wa Watanzania. Nguvu na Mamlaka ya Umma itabainishwa, kuainishwa na kulindwa katika Katiba ya nchi na Umma ndiyo utakuwa chimbuko la Katiba hiyo.

3.4 Historia inaonyesha kuwa “UMMA” wa Watanzania haujawahi kuwa na sauti, mamlaka na madaraka juu ya maamuzi ya hatima ya maisha ya watu. Uhuru, nguvu, mamlaka na madaraka wakati wote, tokea enzi za ukoloni mpaka leo, vimekuwa vikihodhiwa na kumilikiwa na watu wachache ambao wana mamlaka ya kuongoza SERIKALI na kuwakandamiza wananchi.

3.5 CHADEMA tunaamini kuwa mifumo na miundo ya utawala wa nchi yetu havijawapo kwa ajili ya kuutumikia umma, bali umma ndiyo huzitumikia serikali hizo ambazo ni mali ya watu wachache wanaopoka “Nguvu ya Umma”. Sambamba na hilo, umma wa Watanzania umekuwa hauna mamlaka ya mwisho ya kuhoji maamuzi ya serikali yanayowaathiri watu, na hivyo kujikuta hauna mamlaka juu ya rasilimali, sheria, utawala, na uendeshaji wa nchi. Aidha, Katiba ya Nchi imekuwa miliki ya Serikali kwa kutumia Bunge ambalo linatawaliwa na mawazo kongwe ya ukiritimba wa enzi za mfumo wa Chama kimoja cha siasa nchini.

3.6 CHADEMA tunaamini na kutambua kuwa “kuchaguliwa” kuunda utawala wa kuongoza nchi hakumaanishi wachaguliwa kujitwalia mamalaka ya UMMA na kisha kuyatumia mamlaka hayo kuwakandamiza “waliowachagua” kwa sababu tu ya kutetea maslahi binafsi badala ya maslahi ya umma.

3.7 Hivyo basi, falsafa ya “Nguvu na Mamlaka ya Umma” ndiyo njia ya msingi ya kubadilisha fikra na uongozi unaokandamiza umma, ili kuibua fikra mpya na kuweka uongozi unaoweza kumilikiwa, kuhojiwa, na kuwajibishwa na umma kwa kutumia vyombo vilivyopatikana kwa utashi wa wengi kupitia chaguzi huru na za haki.

3.8 Falsafa ya “Nguvu na Mamlaka ya Umma” inalenga kuwaamsha, kuwahamasisha,

kuwaelimisha, kuwashawishi na kuwaandaa Watanzania wachukue hatua ya kuimiliki, kuitawala, kuilinda na kuifaidi nchi yao tofauti na kipindi cha miaka mingi chini ya mfumo wa chama kimoja cha siasa na miaka kumi na nne ya mwanzo ya mfumo wa vyama vingi.

3.B. Itikadi ya CHADEMA

3.1.1 CHADEMA ni chama cha itikadi ya MRENGO WA KATI (center party).

3.1.2 CHADEMA ni chama kinachoamini kukuza na kuimarisha uchumi wa nchi kwa kutumia raslimali za nchi yetu bila kuathiri uhuru wa Taifa, na kuhakikisha kuwa umma kwa ujumla unanufaika na raslimali zao.

3.1.3 CHADEMA inaamini katika kujenga na kuimarisha uchumi wa soko huru, utakaoheshimu na kulinda haki na mali za watu, biashara huru na sekta ya watu binafsi bila kupoka mamlaka ya umma katika maeneo nyeti hususani pale penye hitilafu ya soko au penye maeneo nyeti ya kiuchumi. Tunaamini katika soko huru sio soko holela.

3.1.4 CHADEMA inaamini kuhakikisha matumizi bora ya raslimali asilia za nchi ili zichangie kikamilifu katika pato la taifa na hasa kuboresha huduma za kiuchumi zinazotumiwa na wananchi wote.

3.1.5 CHADEMA inaamini katika uzalendo na kuthamini mila na desturi zetu zilizo nzuri.

3.1.6 CHADEMA inaamini katika uhuru chini ya sheria zilizo za haki.

3.1.7 CHADEMA inaamini katika siasa ambazo ziko juu ya vyama zenye kusimamia zaidi maslahi ya Taifa.

3.1.8 CHADEMA inaweka umuhimu wa pekee katika familia kama moja ya taasisi muhimu ya kijamii.

3.1.9 CHADEMA inaamini katika umuhimu wa uhuru wa kuamini katika kujenga maadili ya mwanajamii mmoja mmoja bila kuifanya dini kuwa sehemu ya dola.

3.1.10 CHADEMA inaamini taifa linaundwa na watu, hivyo uhai wake unawategemea watu, na mabadiliko yake yanatokana na watu.

3.1.11 CHADEMA inaamini katika kujenga uwezo wa wazawa katika kumiliki na kuendesha uchumi.

3.1.12 CHADEMA inaamini kumiliki raslimali na mali miongoni mwa wananchi kunawapa uhuru zaidi hivyo tunataka kujenga chama na baadaye taifa lenye kutoa fursa, ambapo kila mtu bila kujali asili na hali yake anaweza kutimiza na kufanikiwa kadiri ya vipaji vyake.

IV. SURA YA NNE

4.0 MADHUMUNI YA CHAMA

4.1 Madhumuni ya Kisiasa

4.1.1 Kukuza, kulinda, kuelimisha na kutetea haki za binadamu katika misingi ya Tangazo la Ulimwengu la haki za Binadamu na miKataba yote ya Kimataifa inayolinda haki hizo na inayofutilia mbali ukandamizaji wa watu katika misingi ya rangi, jinsia, ukanda, umri au itikadi.

4.1.2 Kuhakikisha kila mtu ana haki na uhuru wa kuabudu kwa minajili ya dini, madhehebu au imani yoyote anayotaka, bila kuathiri amani na/au utulivu wa mwenzake na jamii.

4.1.3 Kuendeleza na kudumisha Demokrasia katika mfumo wa vyama vingi vya siasa, kujenga utamaduni wa demokrasia katika jamii kwa kutambua haki za wengi katika maamuzi na pia kutambua haki za wachache kusikilizwa, kuheshimiwa na kulindwa, sambamba na kukubali ushindani huru, wa haki na wa wazi katika uchaguzi.

4.1.4 Kuhakikisha mtu ana uhuru wa kwenda mahali popote ndani ya mipaka ya nchi na kwamba anaweza kushirikiana na mtu yeyote ndani na nje ya nchi katika kuendeleza maslahi halali ya washirika na kuwa kuna uhuru wa kukutana na kuandamana kwa amani ili kuendeleza hayo maslahi kwa masharti ya sheria za haki.

4.1.5 Kudumisha uhusiano wa kirafiki na mataifa jirani, Afrika na duniani kote; kuyaheshimu maamuzi yote ya kimataifa kulingana na kanuni zilizopo za kimataifa na miKataba ya Umoja wa Mataifa na ya nchi yetu na nchi zingine kwa kuzingatia maslahi ya Taifa.

4.1.6 Kukuza na kuendeleza uraia mwema, Uzalendo na mapenzi ya nchi yetu.

4.2 Madhumuni ya Kiuchumi

4.2.1 Kukuza na kuimarisha uchumi wa nchi kwa kutumia rasilimali za nchi yetu bila kuathiri uhuru wa Taifa, na kuhakikisha kuwa umma kwa ujumla unanufaika na rasilmali zao.

4.2.2 Kujenga na kuimarisha uchumi wa soko huru, utakaoheshimu na kulinda haki na mali za watu, biashara huru na sekta binafsi bila kupoka mamlaka ya umma katika maeneo nyeti.

4.2.3 Kujenga na kuimarisha kilimo, hususan cha umwagiliaji, na ufugaji katika lengo la kutosheleza Taifa kwa chakula na kwa ajiri ya masoko ya biashara ya ndani na ya nje ili kuboresha maisha ya wakulima na wafugaji na kuendeleza sera ya kulinda ardhi, maliasili na mazingira kwa manufaa ya kilimo na ufugaji endelevu.

4.2.4 Kuhakikisha matumizi bora ya rasilimali asilia za nchi ili zichangie kikamilifu katika pato la Taifa na hasa katika kuboresha huduma za kiuchumi na kijamii zinazotumiwa na wananchi wote.

4.2.5 Kujenga misingi imara ya ajira kwa kuongeza fursa na uwezo wa wananchi kujiajiri wenyewe, kujenga mazingira ya kupanuka kwa sekta binafsi na kuhakikisha kipato cha waajiriwa katika sekta rasmi za uchumi na huduma kinalingana na jasho au juhudi za muajiriwa.

4.2.6 Kutoa mkazo katika Utafiti, Sayansi na Teknolojia na kusambaza matokeo yake kwa walengwa ili kuchochea maendeleo endelevu.

4.2.7 Kutengeneza sera makini zitazowezesha kukuza maendeleo ya viwanda vya aina zote hasa vinavyotumia malighafi inayopatikana nchini kwa lengo la uzalishaji wa bidhaa kwa matumizi ya ndani na biashara ya nje.

4.2.8 Kuimarisha miundombinu muhimu ya sekta ya usafiri na mawasiliano hususan barabara, reli, bandari, anga, na simu, mabwawa, mifereji ya maji na umeme.

4.2.9. Kulipa kipaumbele suala la hifadhi na ulinzi wa mazingira katika mipango yote ya maendeleo ya kiuchumi na kijamii.

4.3 Madhumuni ya Kijamii

4.3.1 Kuendeleza juhudi za kuhakikisha haki za wanawake, watoto na wenye ulemavu kwa kuelimisha umma ili kuondoa fikra na mila potofu za ukandamizaji wa kijinsia, kuwanyima watoto haki za malezi bora na za kupata elimu ya kutosha, umuhimu wa kuwajali wenye ulemavu na kuwatimizia mahitaji yote ya msingi, pamoja na kutekeleza makubaliano na miKataba ya Kimataifa kuhusu haki za watoto, wanawake na walemavu.

4.3.2 Kuboresha, kutunza na kutoa huduma za jamii, kwa mfano Afya, Elimu, Maji, Makazi na Usalama wa Raia, kwa ajili ya kukuza hali ya maisha ya watu.

4.3.3 Kuhifadhi na kuboresha utamaduni wa Taifa ili kujenga hadhi na heshima ya Watanzania na kuendeleza nyanja zote za utamaduni, burudani, michezo, sanaa na historia ya nchi.

4.3.4 Kutoa huduma za kukidhi maisha kwa wastaafu na makundi yasiyojiweza katika jamii hususan wenye ulemavu, watoto yatima na wazee,ambao hawapo katika mkondo wa kujipatia kipato cha kujitosheleza.

4.3.5 Kuweka mikakati madhubuti ya kupambana na janga la Ukimwi (**HIV/AIDS**) sambamba na kutoa huduma muafaka kwa waathirika.

V. SURA YA TANO

5.0 UANACHAMA

5.1 Sifa za kuwa MwanaChama/Wafuasi wa Chama

5.1.1 Awe raia wa Tanzania.
5.1.2 Awe na umri wa miaka 18 au zaidi
5.1.3 Awe na akili timamu
5.1.4 Awe anakubaliana na katiba, sera, kanuni na maadili ya Chama.
5.1.5 Awe anakubaliana na Itikadi na falsafa ya Chama.
5.1.6 Asiwe mwanaChama wa Chama kingine cha siasa baada ya kujiunga na CHADEMA.
5.1.7 Vijana wa umri wa miaka 12-17 ambao wanatimiza sifa 5.1.1, 5.1.3, 5.1.4, 5.1.5, na 5.1.6 watajiunga na Chama kama wafuasi wa Chama na watapewa kadi maalumu za Baraza la Vijana wa CHADEMA.
5.1.8 Kuwa mwanachama wa CHADEMA itakuwa ndio sifa ya msingi ya kujiunga na Mabaraza ya Vijana, Wanawake na Wazee.

5.2 Haki za MwanaChama

Kila mwanachama ana haki ya:-

5.2.1 Kuchagua viongozi wa Chama wa ngazi anayohusika kwa mujibu wa katiba.
5.2.2 Kuchaguliwa kuongoza na kuwakilisha Chama katika ngazi yoyote kwa kuzingatia masharti yaliyowekwa ya sifa za uongozi.
5.2.3 Kushiriki vikao vya Chama vinavyomhusu na kutoa mawazo yake kwa uhuru kwa kuzingatia taratibu za vikao.
5.2.4 Kujitetea, kusikilizwa na kukata rufaa anaposhitakiwa ama kuchukuliwa hatua za kinidhamu kichama.

5.3 Wajibu wa Mwanachama

5.3.1 Kushiriki kikamilifu katika vikao vinavyomhusu na katika shughuli nyingine za Chama kadri atakavyotakiwa
5.3.2 Kuchangia gharama za uendeshaji Chama kwa njia ya ada ya Uanachama ya kila mwaka na kwa michango mingineyo inayoamriwa na vikao vya Chama.
5.3.3 Kutetea na kueneza Itikadi, falsafa na madhumuni ya Chama ndani ya jamii anamoishi.
5.3.4 Kushirikiana na wanachama na viongozi wengine wote katika kutekeleza sera na mipango ya Chama.
5.3.5 Kuwa tayari kupambana na namna yoyote ya uonevu, ukandamizaji, udhalilishaji na ubaguzi.

5.4 Kukoma kwa UanaChama

5.4.1 Kwa kujiuzulu mwenyewe kwa hiari yake.
5.4.2 Kutokana na kufariki.
5.4.3 Kuachishwa ama kufukuzwa na tawi lake ama ngazi nyingine ya Chama, kwa mujibu wa katiba kwa kukosa sifa za kuendelea kuwa mwanachama ama kuwa na mwenendo usioendana na Itikadi, falsafa, madhumuni, kanuni, maadili na sera za Chama. Mwanachama atakuwa na haki ya kuKata rufaa kwa ngazi ya juu kama hakuridhika na adhabu hiyo.
5.4.4 Bila kuathiri kifungu 5.4.3 cha katiba, Kamati Kuu inaweza kumwachisha ama kumfukuza mwanachama yeyote kwa utaratibu utakaopangwa na kanuni za Chama.
5.4.5 Kukosa sifa za uanachama.
5.4.6 Kufukuzwa uanachama wa Baraza la Vijana au Wanawake au Wazee kwa utovu wa nidhamu.

5.5 Ada na Kiingilio ya UanaChama

5.5.1 Kutakuwa na kiingilio kwa kila mwanachama mpya
5.5.2 Kutakuwa na ada ya mwaka ya uanachama.
5.5.3 Utaratibu wa Ulipaji na viwango vya ada zote utafafanuliwa na kanuni za Chama.

VI. SURA YA SITA

6.0 MUUNDO, VIKAO NA UONGOZI WA CHAMA

6.1 Muundo wa Chama

6.1.1 Kutakuwa na ngazi saba za uongozi wa Chama kama ifuatavyo:

(a) Ngazi ya Msingi
(b) Tawi
(c) Kata/Wadi
(d) Jimbo/Wilaya
(e) Mkoa
(f) Jimbo.
(g) Taifa

6.1.2 Uundaji wa ngazi moja ya juu utafanyika tu baada ya kuwa na muundo na uongozi katika ngazi ya chini kwa angalao 50% ya maeneo ya kiutawala yanayostahili kuwa na muundo na uongozi wa kikatiba wa Chama kwa ngazi hiyo.

6.1.3 Kwa kuzingatia Ibara 6.1.2 hapo juu, ngazi ya juu ya chama itateua kamati ya muda itakayokuwa na wajibu wa kuratibu shughuli za chama na kuwaunganisha wanachama katika eneo lisilo na uongozi wa kikatiba mpaka wanapofikia uwezo wa kuwa na uongozi wa kikatiba.

6.2 Vikao na Uongozi wa Chama

6.2.1 Kutakuwa na vikao vya aina nne:-

(a) Vikao vikuu vya maamuzi ya kisera.Hivi ni Mikutano Mikuu ya kila ngazi ya muundo wa Chama
(b) Vikao vya uongozi vinavyosimamia utekelezaji wa maamuzi ya kisera ya vikao vikuu. Kamati za Utendaji za ngazi husika na Kamati Kuu na Baraza Kuu ngazi ya Taifa, pamoja na vikao vya Mabaraza ya Vijana, Wanawake na Wazee wa Chama.
(c) Vikao vya utendaji wa shughuli za kila siku za Chama na utekelezaji wa maamuzi na maelekezo ya vikao vya uongozi. Hizi ni Sekretariati na vikao vya uongozi na kamati za utendaji za Mabaraza ya Vijana, Wanawake na Wazee wa Chama
(d) Vikao vya ushauriano na uratibu katika ngazi za Mkoa na Wilaya.

6.2.2 Uhalali wa Vikao kwa Ngazi zote:-

(a) Kutahitajika akidi ya asilimia hamsini (50%) ya wajumbe kwenye kikao halali cha ngazi za kawaida.
(b) Lakini vikao halali vya kurekebisha au kubadilisha katiba au vya uchaguzi na sera za Chama vitahitaji akidi ya asilimia sabini na tano (75%).
(c) Kamati ya Utendaji/Kamati Kuu vinaweza kuitisha vikao halali vya Chama kwa kupunguza idadi ya wale wajumbe wanaotakiwa kuhudhuria kufuatana na uwezo wa Chama kifedha ili mradi pawepo uwiano wa wawakilishi toka kila ngazi au kundi linalowakilishwa na kwa ujumla waalikwa wasiopungua 50% ya wajumbe wote wa Kikatiba.
(d) Bila kuathiri ibara ndogo ya (a) hapo juu, kikao ambacho kitaitishwa kwa mujibu wa ibara ndogo (c) hapo juu, akidi itakuwa asilimia 75% ya wajumbe watakaotishwa.

6.2.3 Kutakuwa na Viongozi wa aina nne

(a) Viongozi wa kuchaguliwa na mikutano mikuu ya kila ngazi.
(b) Viongozi wa kuchaguliwa / kuteuliwa na vikao vya uongozi yaani Kamati za Utendaji, Kamati Kuu ama Baraza Kuu
(c) Watendaji waajiriwa / watumishi
(d) Viongozi wa Mabaraza ya Vijana, Wanawake na Wazee wa CHADEMA watakaochaguliwa au kuteuliwa kwa mujibu wa Miongozo ya Mabaraza yenyewe.

6.3 Uchaguzi wa Viongozi na Muda wa Uongozi

6.3.1 Utaratibu wa Uchaguzi

(a) Uchaguzi wa viongozi utazingatia taratibu na sifa za uongozi kama zilivyofafanuliwa katika kanuni za Chama.
(b) Maombi ya uongozi yatafanywa kwa maandishi kwa kujaza fomu maalum zilizoidhinishwa na Baraza Kuu la Chama.
(c) Majina ya wagombea wote wenye sifa zilizotakiwa yatapigiwa kura za siri na kikao kinachohusika na mshindi atapatikana kwa uwingi wa kura usiopungua 50% ya wapiga kura halali waliohudhuria kikao cha uchaguzi.
(d) Uchaguzi wa viongozi wa Mabaraza ya Vijana, Wanawake na Wazee utafanyika kwa kuzingatia Ibara hii ya Katiba.
(e) Ikiwa katika chaguzi za chama kura za wagombea zinalingana Mwenyekiti atakuwa na kura ya turufu.

6.3.2 Muda wa Uongozi

(a) Kila uongozi uliochaguliwa au kuteuliwa wakati wa uchaguzi mkuu wa Chama utashika wadhifa wake kwa kipindi cha miaka mitano.
(b) Kiongozi aliyechaguliwa au kuteuliwa baada ya uchaguzi mkuu atashika wadhifa wake hadi kipindi cha uchaguzi mkuu kinachofuata.
(c) Kiongozi aliyemaliza muda wa uongozi ana haki ya kugombea na kuchaguliwa tena mradi awe anatimiza masharti ya kuchaguliwa kuwa kiongozi.
(d) Muda wa uongozi unaweza kufupishwa kama mamlaka iliyochagua au kuteua itaamua hivyo.
(e) Ibara hii itahusu pia viongozi wa Mabaraza ya Vijana, Wanawake na Wazee wa CHADEMA.

6.3.3 Kurekebisha tarehe ya Uchaguzi Mkuu wa Chama

(a) Tarehe ya uchaguzi mkuu wa Chama inaweza kurekebishwa kwa kusogezwa mbele kwa muda usiozidi mwaka mmoja toka mwisho wa uhalali wa uongozi uliopo.
(b) Mamlaka ya kufanya marekebisho haya yameachiwa Kamati Kuu
(c) Kamati Kuu ndiyo itapanga tarehe ya uchaguzi wa Mabaraza ya Vijana, Wanawake na Wazee wa Chama.

6.3.4 Kukoma kwa Uongozi

(a) Kwa kiongozi kujiuzulu kwa hiari yake
(b) Kwa kiongozi kuachishwa uongozi au kufukuzwa uanachama
(c) Kwa kiongozi kushindwa kutimiza wajibu wake kwa mujibu wa masharti ya katiba, kanuni au maadili ya Chama.
(d) Kwa kufariki
(e) Ibara hii inahusu pia uongozi wa Mabaraza ya Vijana, Wanawake na Wazee ya Chama.

6.3.5 Kuziba Nafasi Wazi za Uongozi

(a) Kamati ya Utendaji ya kila ngazi au Baraza Kuu itaziba kwa muda nafasi yoyote ya kiongozi aliyechaguliwa na mkutano mkuu wa ngazi husika.
(b) Nafasi wazi za uongozi walioteuliwa zitazibwa na vikao husika kwa kufanya uteuzi mpya katika muda usiozidi miezi mitatu tangu nafasi kuwa wazi.
(c) Muda wa uongozi wa muda kwa mujibu wa kifungu 6.3.5 (b) hautazidi mwaka mmoja.
(d) Bila kujali sharti la kifungu 6.3.5 (c) hakutafanyika uchaguzi rasmi wa kuziba nafasi kama kumebakia miezi sita tu au chini ya hapo kabla ya uchaguzi mkuu wa kawaida wa Chama unaofuata kufanyika.

6.3.6 Mamlaka za Nidhamu na Uwajibishaji

(a) Kiongozi aliyechaguliwa na Mkutano Mkuu ataweza kusimamishwa uongozi tu kama ifuatavyo:-

    (i) Kiongozi ngazi ya Msingi na Kamati Tendaji ya Tawi
    (ii) Kiongozi wa Tawi na Kamati ya Utendaji ya Kata/Wadi
    (iii) Kiongozi wa Kata/Wadi na Kamati ya Utendaji ya Jimbo/Wilaya.
    (iv) Kiongozi wa Jimbo/Wilaya na Baraza la Mkoa
    (v) Kiongozi wa Mkoa na Kamati Kuu.
    (vi) Kiongozi wa Taifa na Baraza Kuu.

(b) Kiongozi aliyeteuliwa na vikao vya uongozi ataweza kusimamishwa au kuachishwa uongozi na kikao kilichomteua.
(c) Bila kuathiri masharti ya vipengele (a) na (b) hapa juu, kiongozi yeyote anaweza kuchukuliwa hatua za kinidhamu ikiwa ni pamoja na kusimamishwa au kuachishwa uongozi na kikao cha juu ya ngazi yake ya uongozi.
(d) Kiongozi aliyechukuliwa hatua za nidhamu na mamlaka yake ya nidhamu anayo haki ya kukata rufaa ngazi ya juu ya ile ya mamlaka yake ya nidhamu na uamuzi wa ngazi hiyo utakuwa wa mwisho.
(e) Rufaa yoyote lazima ifanyike katika muda wa siku thelathini tangu tarehe ya kupokea rasmi kwa maandishi maamuzi ya mamlaka iliyotoa adhabu.
(f) Viongozi wa ngazi ya kitaifa waliochaguliwa na Mkutano Mkuu wanaweza kusimamishwa uongozi endapo theluthi mbili ya wajumbe wa Baraza Kuu watapiga kura ya siri na kutokuwa na imani na kiongozi mhusika. Baraza Kuu litakuwa na wajibu wa kuteua atakayeshika nafasi hiyo kwa muda hadi uamuzi wa mwisho kufanywa na Mkutano Mkuu.

VII. SURA YA SABA

7.0 NGAZI, UONGOZI NA MAJUKUMU YA VIKAO

7.1 Ngazi ya Msingi

7.1.1 Ngazi ya chini kabisa katika muundo wa chama ni ngazi ya Msingi. Ngazi hii itaundwa katika eneo la Kitongoji kwa Vijijini, eneo la Mtaa Mijini kwa Tanzania Bara na katika eneo la Shehiya Tanzania Zanzibar yenye wanachama wasiopungua thelathini.

7.1.2 Ngazi ya Msingi itaundwa kuzingatia masharti yaliyowekwa katika kanuni zilizotungwa na Baraza Kuu la Chama.

7.1.3 Ngazi ya Msingi itakuwa na viongozi wafuatao:-

(a) Mwenyekiti wa Msingi
(b) Katibu wa Msingi
(c) Mwakilishi Baraza la Vijana
(d) Mwakilishi Baraza la wanawake
(e) Mwakilishi Baraza la Wazee
(f) Balozi kwa kila kaya kumi

7.1.4 Viongozi hawa watachaguliwa na Mkutano Mkuu wa Ngazi ya Msingi kwa kuzingatia kanuni zilizotungwa na Baraza Kuu la Chama.

7.1.5 Ngazi ya Msingi itakuwa na vikao vifuatavyo:-
(a) Mkutano Mkuu
(b) Kamati ya Uongozi.

7.1.6 Mkutano Mkuu ndiyo kikao kikuu kupita vyote na wajumbe wake watakuwa wanachama wote katika ngazi ya Msingi.

7.1.7 Mkutano Mkuu wa ngazi ya Msingi utafanyika mara nne kwa mwaka. Mikutano maalum/dharura inaweza kuitishwa wakati wowote na Kamati ya Uongozi kadri itakavyolazimu.

7.1.8 Kazi za Mkutano Mkuu wa Ngazi ya Msingi

(a) Kuchagua viongozi wa ngazi ya Msingi kama walivyoainishwa katika Ibara ya 7.1.3.
(b) Kupendekeza wagombea katika uchaguzi wa kiserikali wa Vitongoji na Mitaa na kuwasilisha kwa Kamati ya Utendaji ya Tawi kwa maamuzi ya mwisho.
(c) Kujadili taarifa za Kamati ya Uongozi na kutoa maamuzi au maelekezo/mwongozo wa utekelezaji.
(d) Kujadili na kuzingatia hali ya uhai wa chama.
(e) Kujadili na kuzingatia masuala ya kijamii katika eneo lao.
(f) Kuchagua mabalozi

7.1.9 Wajumbe wa Kamati ya Uongozi watakuwa viongozi walioainishwa katika Ibara ya 7.1.3.

7.1.10 Kamati ya Uongozi itakutana mara sita kwa mwaka; yaani kila baada ya miezi miwili. Vikao maalum / dharura vinaweza kuitishwa kadri itakavyolazimu.

7.1.11 Kazi za Kamati ya Uongozi ni:

(a) Kuendesha shughuli za kila siku za chama katika eneo lake.
(b) Kuandaa mikutano mikuu ya ngazi ya Msingi
(c) Kuhamasisha wananchi kujiunga na Chama kwa kueneza Itikadi, Falsafa, Sera na Madhumuni ya Chama.
(d) Kuendesha na kusimamia kampeni za uchaguzi wa wagombea wa Chama katika uchaguzi wa kiserikali.
(e) Kusimamia nidhamu ya wanachama katika ngazi ya Msingi na kuchukua hatua kwa mujibu wa katiba, kanuni na maadili ya Chama.
(f) Kusimamia na kuweka kumbukumbu za mali, mapato na matumizi ya ngazi husika.
(g) Kusimamia utekelezaji na uzingatiaji wa maadili ya Chama.

7.2 Ngazi ya Tawi

7.2.1 Tawi litaundwa katika kila eneo la kijiji, mtaa au Shehiya ya kiutawala katika mamlaka za serikali za Mitaa.
7.2.2 Tawi litaundwa kwa kuzingatia masharti ya kanuni za Chama zilizotungwa na Baraza Kuu la Chama.

7.2.3 Ngazi ya Tawi itakuwa na viongozi wafuatao:-

(a) Mwenyekiti
(b) Katibu
(c) Mweka Hazina
(d) Katibu Mwenezi
(e) Wenyeviti wa Mabaraza ya Chama ngazi ya Tawi
(f) Makatibu wa Mabaraza ya Chama ngazi ya Tawi

7.2.4 Viongozi (a) na (b) watachaguliwa na Mkutano Mkuu wa Tawi na wale wa (c) – (h) watachaguliwa na Mabaraza husika kwa kuzingatia kanuni za Chama zilizotungwa na Baraza Kuu la Chama.
7.2.5 Ngazi ya Tawi itakuwa na vikao vifuatavyo:-

(a) Mkutano Mkuu
(b) Kamati ya Utendaji

7.2.6 Wajumbe wa Mkutano Mkuu wa Tawi watakuwa ni wanachama wote wa Chama katika Tawi.
7.2.7 Mkutano Mkuu wa Tawi utakutana mara mbili kwa mwaka. Mkutano Mkuu maalum/dharura inaweza kuitishwa wakati wowote na Kamati ya Utendaji kadri

itakavyolazimu.

7.2.8 Kazi za Mkutano Mkuu wa Tawi ni:

(a) Kuchagua viongozi wa tawi kama walivyoainishwa katika ibara ya 7.2.4 (a) - (d).
(b) Kuchagua wawakilishi wawili wa tawi kuingia katika Mkutano Mkuu wa Kata.
(c) Kujadili taarifa ya Kamati ya Utendaji ya tawi na kutoa maamuzi au maelekezo/mwongozo wa utekelezaji.
(d) Kuzingatia na kutoa maelekezo kwa Kamati ya Utendaji ya tawi kuhusu utekelezaji wa maamuzi na maaagizo ya vikao vya juu.
(e) Kuzingatia na kujadili utekelezaji wa itikadi, falsafa, sera na mipango ya Chama inayohusu masuala ya jamii katika eneo la tawi yaani kijiji, mtaa ama Shehiya.
(f) Kutoa mwongozo na maelekezo kwa wawakilishi wa Chama walio kwenye serikali ya kijiji au kamati ya mtaa au katika shehia.
(g) Kujadili na kuzingatia taarifa za utendaji wa Mabaraza ya Vijana, Wanawake na Wazee katika Tawi na kutoa maelekezo.
(h) Kuidhinisha programu za chama katika eneo lao.

7.2.9 Wajumbe wa Kamati ya Utendaji ya Tawi watakuwa wale walioainishwa kwenye Ibara 7.2.4.

7.2.10 Kamati ya Utendaji ya Tawi itakutana mara nne kwa mwaka yaani kila baada ya miezi mitatu. Vikao maalum/dharura vinaweza kuitishwa kadri itakavyolazimu.

7.2.11 Kazi za Kamati ya Utendaji ya Tawi:-

(a) Kufanya uteuzi wa awali wa wagombea wa chama katika chaguzi za kiserikali wa vitongoji, mitaa na kuwasilisha kwenye Mkutano Mkuu wa Tawi kwa uteuzi wa mwisho.
(b) Kuandaa agenda za Mikutano Mikuu ya Tawi
(c) Kuandaa mikakati na kusimamia uendeshaji wa shughuli za Chama za kila siku tawini.
(d) Kusimamia na kuchukua hatua za kinidhamu dhidi ya wanachama na viongozi ngazi ya Msingi kwa mujibu wa masharti ya katiba na kanuni za Chama.
(e) Kusimamia uchaguzi wa viongozi wa Chama katika ngazi ya Msingi
(f) Kuandaa mikakati na kusimamia kampeni za wagombea wa Chama katika chaguzi za kiserikali.
(g) Kuhamasisha wananchi kujiunga na Chama kwa kueneza itikadi, falsafa, sera na madhumuni ya Chama.
(h) Kutekeleza maamuzi ya vikao vya juu vya Chama.
(i) Kuweka kumbukumbu sahihi za uanachama na ufuasi wa Chama katika madaftari ya wanachama na wafuasi vijana wa Chama kwa mujibu wa kanuni za Chama.
(j) Kuandaa taarifa mbali mbali za Chama kitawi na kuziwasilisha kwenye ngazi ya Kata kwa mujibu wa Kanuni za Chama.
(k) Kuweka katika majalada maalum kumbukumbu za vikao na nyaraka nyingine za mawasiliano katika Chama.
(l) Kufuatilia utendaji kazi wa vikao vya uongozi ngazi ya Msingi na kutoa ushauri ama msaada kwa kadri inavyowezekana.

(m) Kusimamia na kuweka kumbukumbu za mali, mapato na matumizi ya tawi husika.
(n) Kufuatilia utendaji na utekelezaji wa maelekezo ya Chama kwa viongozi wawakilishi wa Chama katika serikali za Vijiji, Mitaa na Shehia.
(o) Kutoa msaada kila inapobidi kwa viongozi wawakilishi wa Chama ndani ya Serikali za Vijiji, Vijiji, Mitaa na Shehiya.
(p) Kutayarisha na kusimamia programu za Chama katika ngazi husika.
(q) Kumchagua mwakilishi wa Tawi katika Kamati ya Utendaji ya Kata.
(r) Kusimamia utekelezaji na uzingatiaji wa maadili ya Chama.
(s) Kusimamia utendaji wa Mabaraza ya Vijana, Wanawake na Wazee katika ngazi yao ya Tawi.

7.3 Ngazi ya Kata/Wadi

7.3.1 Ngazi hii itaundwa katika eneo la Kata/Wadi ya kiutawala katika mamlaka zote za serikali za Mitaa, yaani za Vijijini na za Mijini.
7.3.2 Ngazi ya Kata/Wadi itaundwa kwa kuzingatia masharti ya kanuni zilizotungwa na Baraza kuu la Chama.

7.3.3 Viongozi wa ngazi ya Kata/Wadi ni kama wafuatao:-

(a) Mwenyekiti
(b) Katibu
(c) Katibu Mwenezi
(d) Mwenyekiti Baraza la Vijana la Kata
(e) Katibu Baraza la Vijana la Kata
(f) Mwenyekiti Baraza la Wanawake la Kata
(g) Katibu Baraza la Wanawake la Kata
(h) Mwenyekiti Baraza la Wazee la Kata
(i) Katibu Baraza la Wazee la Kata
(j) Mweka Hazina

7.3.4 Vikao vya Kata/Wadi
(a) Mkutano Mkuu wa Kata
(b) Kamati ya Utendaji wa Kata

7.3.5 Wajumbe wa Mkutano Mkuu wa Kata/Wadi watakuwa wafuatao:-

(a) Wajumbe wote wa Kamati ya Utendaji ya Kata.
(b) Wenyeviti wote wa matawi katika Kata.
(c) Makatibu wote wa matawi katika Kata.
(d) Wenyeviti wote wa Mabaraza ya Vijana, Wanawake na Wazee katika Kata.
(e) Makatibu wote wa mabaraza ya Vijana, Wanawake na Wazee katika Kata.
(f) Diwani wa Chama wa Kata/Wadi, Diwani Viti Maalum, Mbunge/Mwakilishi anayeishi katika Kata.
(g) Wenyeviti wa Serikali za Vijiji na Wenyeviti wa Kamati za Mitaa au Shehiya wanaotokana na Chama katika Kata.

7.3.6 Mkutano Mkuu wa Kata utakutana mara mbili kwa mwaka. Mikutano maalum/dharura inaweza kuitishwa wakati wowote na Kamati ya Utendaji kadri itakavyolazimu.

7.3.7 Kazi za Mkutano Mkuu wa Kata:-

(a) Kuchagua viongozi wa Kata kama walivyoainishwa katika ibara ya 7.3.3. (a) – (c).
(b) Kuchagua mwakilishi wa Kata katika mkutano mkuu wa Jimbo/Wilaya.
(c) Kujadili taarifa za Kamati ya Utendaji ya Kata/Wadi na kutoa maamuzi au maelekezo kwa utekelezaji
(d) Kuzingatia na kutoa maelekezo ya utekelezaji kwa Kamati ya Utendaji ya Kata/Wadi juu ya maamuzi na maagizo ya vikao vya juu
(e) Kuzingatia, kujadili na kuweka miongozo ya utekelezaji wa falsafa na sera za Chama katika Kata/Wadi.
(f) Kutoa mwongozo na maelekezo kwa wawakilishi wa Chama kwenye Halmashauri husika za Serikali za Mitaa .
(g) Kuzingatia na kutoa mapendekezo kwa ngazi za juu, kuhusu masuala ya kisiasa, kiuchumi na kijamii yanayojitokeza katika Kata na yanahitaji hatua za kichama ngazi za juu
(h) Kusikiliza na kutoa uamuzi au mapendekezo kwa ngazi ya juu,kuhusu masuala ya kinidhamu kwa wanachama au viongozi wa Chama kwa kuzingatia masharti ya katiba na kanuni za Chama.
(i) Kuidhinisha Programu ya Chama katika Kata/Wadi.
(j) Kujadili na kuzingatia taarifa za utendaji wa Mabaraza ya Vijana, Wanawake na Wazee katika Kata/Wadi.

7.3.8 Wajumbe Kamati ya Utendaji ya Kata/Wadi

(a) Mwenyekiti
(b) Katibu
(c) Katibu Mwenezi
(d) Mwenye kiti Baraza la Vijana
(e) Mwenye kiti Baraza la Wanawake
(f) Mwenye kiti Baraza la Wazee
(g) Mwakilishi mmoja aliyechaguliwa na Kamati ya Utendaji ya kila Tawi la Kata
(h) Mweka Hazina

7.3.9 Kamati ya Utendaji ya Kata/Wadi itakutana mara nne kwa mwaka yaani kila baada ya miezi mitatu. Vikao maalum/dharura vinaweza kuitishwa kadri itakavyolazimu.

7.3.10 Kazi za Kamati ya Utendaji ya Kata/Wadi:

(a) Kufanya uteuzi wa awali wa wagombea wa Chama katika uchaguzi wa madiwani.
(b) Kufanya uteuzi wa mwisho wa wagombea wa nafasi za Wenyeviti na Wajumbe wa Matawi.
(c) Kuandaa agenda za Mikutano Mikuu ya Kata/Wadi.
(d) Kuandaa mikakati na kusimamia uendeshaji wa shughuli za Chama za kila siku

katika Kata/Wadi.

(e) Kusimamia na kuchukua hatua za kinidhamu dhidi ya wanaChama na viongozi wa Kata/Wadi kwa mujibu wa masharti ya katiba na kanuni za Chama.
(f) Kusimamia uchaguzi wa viongozi wa Chama katika Mitaa, Vijiji na Vitongoji.
(g) Kuandaa mikakati na kusimamia kampeni za wagombea wa Chama katika chaguzi za kiserikali.
(h) Kuhamasisha wananchi kujiunga na Chama kwa kueneza itikadi, falsafa, sera na madhumuni ya Chama.
(i) Kutekeleza maamuzi ya vikao vya juu vya Chama.
(j) Kuweka kumbukumbu sahihi za uanachama na ufuasi wa Chama katika madaftari ya wanaChama na wafuasi vijana wa Chama kwa mujibu wa kanuni za Chama.
(k) Kuandaa taarifa mbali mbali za Chama kikata/kiwadi na kuziwasilisha kwenye ngazi ya Jimbo/Wilaya kwa mujibu wa Kanuni za Chama.
(l) Kuweka katika majalada maalum kumbukumbu za vikao na nyaraka nyingine za mawasiliano katika Chama.
(m) Kufuatilia utendaji kazi wa viongozi wa kiserikali waliotokana na Chama na kutoa ushauri kwa kadri inavyowezekana
(n) Kusimamia na kuweka kumbukumbu za mali, mapato na matumizi ya Kata/Wadi husika.
(o) Kufuatilia utendaji na utekelezaji wa maelekezo ya Chama kwa viongozi wawakilishi wa Chama katika Halmashauri za Serikali za Mitaa.
(p) Kutoa msaada kila inapobidi kwa viongozi wawakilishi wa Chama katika Halmashauri za serikali za Mitaa.
(q) Kutayarisha na kusimamia programu za Chama katika ngazi husika.
(r) Kusimamia utekelezaji na uzingatiaji wa maadili ya Chama.
(s) Kusimamia utendaji wa Mabaraza ya Vijana, Wanawake na Wazee katika Kata/Wadi.

7.4 Ngazi ya Wilaya:

7.4.1 Ngazi za Wilaya zitakuwa na miundo ya aina mbili:-

(a) Wilaya zenye Jimbo moja la Uchaguzi wa Bunge/Baraza la Wawakilishi
(b) Wilaya zenye zaidi ya Jimbo moja la uchaguzi
(c) Aidha katika miundo yote miwili, Wilaya/Majimbo ambayo yametimiza masharti yafuatayo yatajulikana kama Wilaya/Majimbo ya Chama:-

1 Wilaya zenye muundo wa Chama uliokamilika toka katika ngazi ya chini kabisa hadi ya juu Wilaya/Jimbo.
2 Wilaya/Jimbo zenye timu kamili ya viongozi wa kuchaguliwa kikatiba katika ngazi zote za chini.
3 Wilaya/Jimbo zenye uongozi wa Wilaya wa kuchaguliwa uliokamilika.
4 Majimbo yote ya Dar es salaam yatakuwa na hadhi ya wilaya.

7.4.2 Ngazi ya Jimbo/Wilaya ya Jimbo moja la uchaguzi itaundwa kwa kuzingatia masharti ya kanuni za Chama zilizotungwa na Baraza kuu la Chama.

7.4(A) VIONGOZI WA JIMBO/WILAYA YENYE JIMBO MOJA LA UCHAGUZI

7.4.3 Viongozi wa Wilaya zenye Jimbo moja la uchaguzi watakuwa wafuatao:-

(a) Mwenyekiti
(b) Katibu
(c) Katibu mwenezi
(d) Mweka Hazina
(e) Wenyeviti wa Mabaraza ngazi ya Wilaya/Jimbo
(f) Makatibu wa Mabaraza ngazi ya Wilaya/Jimbo

7.4.4 Vikao vya Wilaya zenye Jimbo moja la Uchaguzi vitakuwa vifuatavyo:-

(a) Mkutano Mkuu
(b) Kamati ya Utendaji ya Jimbo/Wilaya
(c) Sekretarieti ya Jimbo/Wilaya

7.4.5 Wajumbe wa Mkutano Mkuu wa Jimbo/Wilaya watakuwa:-

(a) Wajumbe wote wa Kamati ya Utendaji
(b) Wenyeviti wote wa Kata za Wilaya
(c) Makatibu wote wa Kata za Wilaya
(d) Makatibu Wenezi wote wa Kata za Wilaya
(e) Wenyeviti na Makatibu wa Mabaraza yote katika Wilaya
(f) Wenyeviti wa Mabaraza yote ya Kata katika Jimbo/Wilaya
(g) Makatibu wa Mabaraza yote ya Kata/Wadi katika Jimbo/Wilaya

7.4.6 Mkutano Mkuu wa Jimbo/Wilaya utafanyika mara moja kwa mwaka. Mikutano maalum/dharura inaweza kuitishwa wakati wowote na Kamati ya Utendaji kadri itakavyolazimu.

7.4.7 Kazi za Mkutano Mkuu wa Jimbo/Wilaya zitakuwa:

(a) Kuchagua viongozi wa Kamati ya Utendaji ya Wilaya/Jimbo na kupendekeza majina ya wanaopendekezwa kuwa Katibu wa Jimbo/Wilaya kwa Kamati Kuu.
(b) Kuzingatia na kutoa maelekezo ya utekelezaji kwa Kamati ya Utendaji ya Jimbo/Wilaya juu ya maamuzi na maagizo ya vikao vya juu.
(c) Kujadili taarifa za Kamati ya Utendaji ya Wilaya na kutoa maamuzi au maelekezo kwa utekelezaji.
(d) Kuzingatia, kujadili na kuweka miongozo ya utekelezaji wa falsafa na sera za Chama katika Wilaya
(e) Kutoa mwongozo na maelekezo kwa wawakilishi wa Chama katika Halmashauri za Serikali za Mitaa.
(f) Kuzingatia na kutoa mapendekezo kwa ngazi za juu,juu ya masuala ya kisiasa, kiuchumi na kijamii yanayojitokeza katika Wilaya na yanahitaji hatua za kiChama ngazi za juu.
(g) Kusikiliza na kutoa uamuzi au mapendekezo kwa ngazi ya juu, kuhusu masuala ya kinidhamu kwa wanaChama au viongozi wa Chama kwa kuzingatia masharti ya katiba na kanuni za Chama.

(h) Kuidhinisha Programu ya Chama katika Jimbo/Wilaya.
(i) Kuchagua mwakilishi wa wilaya kwenye Mkutano Mkuu wa Taifa.

7.4.8 Wajumbe wa Kamati ya Utendaji ya Jimbo/Wilaya yenye Jimbo moja watakuwa:-

(a) Mwenyekiti
(b) Katibu
(c) Mweka Hazina
(d) Katibu Mwenezi
(e) Wenyeviti wa Mabaraza ya Chama ngazi ya Wilaya/Jimbo
(f) Makatibu wa Mabaraza ya Chama ngazi ya Wilaya/Jimbo
(g) Mbunge/Mwakilishi wa Chama anayeishi katika Jimbo/Wilaya
(h) Mwenyekiti na Makamu wake wa Halmashauri inayoongozwa na Chama.
(i) Mwakilishi wa Madiwani wa Chama kama wajumbe wa Ibara 7.4.8 (h) hawapo.
(j) Wajumbe wasiozidi wanne watakaochaguliwa na Mkutano Mkuu wa Jimbo/Wilaya.
(k) Wajumbe maalum wawili watakaoteuliwa na Kamati ya utendaji ya wilaya/ Jimbo.

7.4.9 Kamati ya Utendaji ya Jimbo/Wilaya itakutana mara nne kwa mwaka yaani kila baada ya miezi mitatu. Vikao maalum/dharura vinaweza kuitishwa kadri itakavyolazimu.

7.4.10 Kazi za Kamati ya Utendaji ya Jimbo/Wilaya:

(a) Kuthibitisha mapendekezo ya uteuzi wa wagombea udiwani katika Kata/Wadi zilizo ndani ya Jimbo/Wilaya.
(b) Kuthibitisha agenda za Mikutano Mikuu ya Jimbo/Wilaya.
(c) Kuandaa mikakati na kusimamia uendeshaji wa shughuli za Chama Jimbo/Wilaya.
(d) Kusimamia na kuchukua hatua za kinidhamu dhidi ya wanachama na viongozi wa Kata/Wadi kwa mujibu wa masharti ya katiba na kanuni za Chama
(e) Kusimamia uchaguzi wa viongozi wa Chama katika Kata/Wadi.
(f) Kuandaa mikakati na kusimamia kampeni za wagombea wa Chama katika chaguzi za kiserikali.
(g) Kuhamasisha wananchi kujiunga na Chama kwa kueneza itikadi, falsafa, sera na madhumuni ya Chama.
(h) Kutekeleza maamuzi ya vikao vya juu vya Chama.
(i) Kuweka kumbukumbu sahihi za uanachama na ufuasi wa Chama katika madaftari ya wanachama na wafuasi vijana wa Chama kwa mujibu wa kanuni za Chama.
(j) Kuandaa taarifa mbali mbali za Chama katika Wilaya na kuziwasilisha kwenye ngazi ya Taifa kwa mujibu wa Kanuni za Chama.
(k) Kuweka katika majalada maalum kumbukumbu za vikao na nyaraka nyingine za mawasiliano katika Chama.
(l) Kujadili taarifa za Sekretariati ya Wilaya na kutoa maamuzi au maelekezo ya utekelezaji.
(m) Kusimamia na kuweka kumbukumbu za mali, mapato na matumizi ya Wilaya.
(n) Kufuatilia utendaji na utekelezaji wa maelekezo ya Chama kwa viongozi wawakilishi wa Chama katika Halmashauri za serikali za Mitaa na inapobidi kutoa ushauri na

msaada pindi unapohitajika.

(o) Kutayarisha na kusimamia programu za Chama katika ngazi husika.
(p) Kusikiliza na kutoa maamuzi juu ya rufaa za uchaguzi wa Chama katika ngazi ya Kata/Wadi.
(q) Kufanya uteuzi wa awali wa wagombea Ubunge na Uwakilishi (Zanzibar).
(r) Kusimamia utekelezaji na uzingatiaji wa maadili ya Chama.
(s) Kuthibitisha wajumbe wateule wa kamati wasiozidi idadi ya maJimbo kwenye Wilaya waliopendekezwa na Mwenyekiti kwa kushauriana na Katibu wa Wilaya
(t) Kusimamia utendaji wa Mabaraza ya Vijana, Wanawake na Wazee katika Jimbo/Wilaya.
(u) Kumwachisha ujumbe wa Kamati ya Utendaji mjumbe mteule ambaye ataenda kinyume na katiba, kanuni na maadili ya Chama ama hatakidhi matakwa ya kuteuliwa kwake.

7.4.11 Wajumbe wa Sekretariati ya Jimbo/Wilaya ni:

(a) Katibu wa Jimbo/Wilaya
(b) Katibu Mwenezi wa Jimbo/Wilaya
(c) Mweka Hazina wa Jimbo/Wilaya
(d) Katibu wa Baraza la Wanawake
(e) Katibu wa Baraza la Vijana
(f) Katibu wa Baraza la Wazee

7.4(B) WILAYA ZENYE ZAIDI YA JIMBO MOJA LA UCHAGUZI WA BUNGE/BARAZA LA WAWAKILISHI

7.4.12 Kutakuwa na vyombo viwili vya uongozi ambavyo ni:-

(a) Baraza la Uongozi Wilaya
(b) Vikao vya Mashauriano Wilaya

7.4.13 Baraza la Uongozi Wilaya itakuwa na wajumbe wafuatao:-

(a) Mwenyekiti wa Baraza la Uongozi Wilaya
(b) Katibu wa Baraza la Uongozi Wilaya
(c) Mratibu wa shughuli za Baraza la Vijana
(d) Mratibu wa shughuli za Baraza la Wanawake
(e) Mratibu wa Shughuli za Baraza la Wazee

7.4.14 Kazi za Baraza la Uongozi Wilaya:-

(a) Kuwa kiunganishi baina ya Jimbo na Jimbo ndani ya Wilaya na Kati ya Jimbo na ngazi za juu.
(b) Kutoa ushauri na misaada ya kiutendaji kwa majimbo ndani ya Wilaya
(c) Kuratibu shughuli za kampeni ya wagombea Urais wa chama katika Wilaya nzima.
(d) Kuratibu na kuunganisha shughuli za mabaraza yote ya chama katika Wilaya.
(e) Kuwa kiunganishi cha chama na shughuli za kiserikali ndani ya Wilaya.
(f) Kuratibu na kutoa taarifa kwa ngazi za juu za chama juu ya hali ya kisiasa, kijamii na

kiutawala ngazi ya Wilaya husika.
(g) Kuandaa na kutayarisha mikutano ya vikao vya Mashauriano.

7.4.15 Vikao vya Mashauriano vya Wilaya vitakuwa na wajumbe wafuatao:-

(a) Wajumbe wote wa Baraza la Uongozi Wilaya
(b) Wenyeviti wa Majimbo ndani ya Wilaya
(c) Makatibu wa Majimbo ndani ya Wilaya
(d) Wenyeviti Mabaraza ya Chama ndani ya Wilaya
(e) Makatibu Mabaraza ya Chama ndani ya Wilaya
(f) Makatibu Waenezi wa MaJimbo ndani ya Wilaya

7.4.16 Kazi za Vikao vya Mashauriano zitakuwa ni:-

(a) Kujadili na kuweka msimamo wa pamoja wa kiutekelezaji kuhusu masuala ya kisiasa, kijamii na kiutawala ndani ya Wilaya.
(b) Kujadili na kutoa ushauri ngazi za juu kuhusu masuala ya kisiasa, kijamii na kiutawala yanayohitaji kuchukuliwa hatua na ngazi hizo.
(c) Kushauriana na kukubaliana juu ya ratiba ya kampeni ya wagombea Urais wa Chama na kujiwekea mgawanyo wa majukumu.
(d) Kujadili na kutoa ushauri kwa viongozi wa chama wa Majimbo na kwa Mamlaka ya Utawala wa Serikali za Mitaa unaoongozwa na chama.
(e) Kumchagua mwenyekiti wa Baraza la Uongozi (W).
(f) Kupendekeza kwa Kamati Kuu jina la Katibu wa Baraza la Uongozi (W).
(g) Kushughulikia rufaa za maamuzi ya kinidhamu kutoka ngazi ya Kata/Wadi.

7.4.17 Vikao vya Mashauriano vitafanyika kutokana na mahitaji lakini angalau kikao kimoja kwa mwaka. Vikao maalum au vya dharura vinaweza kufanywa kufuata maombi ya majimbo ndani ya wilaya au kwa maelekezo ya ngazi za juu za chama.

7.5 NGAZI YA MKOA

7.5.1 Ngazi hii itaundwa katika kila eneo la Mkoa wa kiutawala wa Serikali Kuu.

Katika ngazi hii ya Mkoa, patakuwa na Mikoa ya Chama ambayo imetimiza masharti yafuatayo:-

1 Mikoa yenye muundo wa Chama uliokamilika toka katika ngazi ya chini kabisa toka Wilaya hadi Mkoa.
2 Mikoa yenye timu kamili ya viongozi wa kuchaguliwa kikatiba katika ngazi zote.
3 Wilaya za Dar es salaam zitakuwa na hadhi ya mkoa

7.5.2 Ngazi ya Mkoa itakuwa na vyombo viwili vya uongozi navyo ni:-

(a) Baraza la Uongozi la Mkoa
(b) Vikao vya Mashauriano kimkoa

7.5.3 Wajumbe wa Baraza la Uongozi la Mkoa ni:-

(a) Mwenyekiti wa Baraza la Uongozi Mkoa
(b) Katibu wa Baraza la Uongozi Mkoa
(c) Mratibu wa shughuli za Baraza la Vijana Mkoani
(d) Mratibu wa shughuli za Baraza la Wanawake Mkoani
(e) Mratibu wa shughuli za Baraza la Wazee Mkoani
(f) Mjumbe wa Kamati Kuu na au Baraza Kuu anayeishi katika Mkoa husika.

7.5.4 Kazi za Baraza la Uongozi la Mkoa ni:-

(a) Kuwa kiunganishi baina ya Wilaya na Wilaya ndani ya Mkoa na ngazi za juu.
(b) Kutoa ushauri na misaada ya kiutendaji kwa uongozi wa Wilaya za Mkoa.
(c) Kuratibu shughuli za kampeni za wagombea urais katika mikoa na mgawanyo wa majukumu kiwilaya.
(d) Kuratibu na kuunganisha shughuli za mabaraza yote ya chama katika mkoa.
(e) Kuwa kiunganishi cha chama na shughuli za kiserikali katika mkoa
(f) Kuratibu na kutoa taarifa kwa chama ngazi ya Taifa juu ya hali ya kisiasa, kijamii na kiutawala ndani ya Mkoa.
(g) Kuandaa na kutayarisha mikutano ya vikao vya Mashauriano.
(h) Kuwa mamlaka ya nidhamu kwa viongozi wa Jimbo/Wilaya.

7.5.5 Vikao vya Mashauriano Ngazi ya Mkoa Vitakuwa na Wajumbe Wafuatao:-
(a) Wajumbe wote wa Baraza la Uongozi ya Mkoa
(b) Wenyeviti na Makatibu wa Majimbo/Wilaya katika Mkoa
(c) Wenyeviti na Makatibu wa Mabaraza ya Chama ngazi ya Jimbo/Wilaya
(d) Makatibu Wenezi wa Majimbo katika Mkoa
(e) Wenyeviti na Makatibu wa Baraza la Uratibu Wilaya katika Mkoa

7.5.6 Kazi za Vikao vya Mashauriano

(a) Kujadili na kuweka msimamo mmoja wa kiutekelezaji kuhusu maswala ya kisiasa, kijamii na kiutawala ndani ya Mkoa.
(b) Kujadili na kutoa ushauri ngazi za juu kuhusu maswala ya kisiasa, kijamii na kiutawala yanayohitaji kuchukuliwa hatua na ngazi hizo.
(c) Kushauriana na kukubaliana juu ya ratiba ya kampeni ya wagombea Urais wa Chama na kujiwekea mgawanyo wa majukumu.
(d) Kujadili na kutoa ushauri kwa viongozi wa chama wa Majimbo, Wabunge/Wajumbe wa Baraza la Wawakilishi na kwa Mamlaka za Utawala wa Serikali za Mitaa unaoongozwa na Chama.
(e) Kumchagua mwenyekiti wa Baraza la Uongozi Mkoa.
(f) Kupendekeza kwa Kamati Kuu jina la Katibu wa Baraza la Uongozi Mkoa.

7.5.7 Vikao vya Mashauriano vitafanyika mara moja kwa mwaka. Lakini vikao maalum/vya dhamana vinaweza kufanyika kwa maombi maalum toka wilayani au kwa maelekezo ya Kitaifa.

7.6 NGAZI ZA JIMBO ZA CHAMA

Patakuwa na Majimbo ya chama kwa taratibu zitakazowekwa na Baraza Kuu kutokana na mahitaji ya kisiasa, kiuchumi, na kijamii

7.6.1 Wajumbe wa Baraza la Uongozi la Jimbo

Wajumbe wote wa mabaraza ya uongozi ya mikoa inayounda Jimbo husika.

7.6.2 Kazi za Baraza la Uongozi la Jimbo

(a) Kushauri chama juu ya mambo mbalimbali ya kisera kuhusu Jimbo husika.
(b) Kuchagua mjumbe kuwakilisha jimbo kwenye Baraza Kuu

7.6.3 Vikao vya Baraza la Uongozi la Jimbo vitakutana kila baada ya miaka miwili na nusu. Mkutano maalum/dharura yaweza kuitishwa wakati wowote baada ya kushauriana na makao makuu.

7.7 NGAZI YA TAIFA

7.7.1 Ngazi hii itaundwa kwa eneo lote la Jamhuri ya Muungano wa Tanzania.

7.7.2 Ngazi ya Taifa itaundwa kwa kuzingatia masharti ya Kanuni za Chama zilizotungwa na Baraza Kuu.

7.7.3 Viongozi Wakuu wa Ngazi ya Taifa watakuwa wafuatao:

(a) Mwenyekiti wa taifa
(b) Makamu Mwenyekiti Bara
(c) Makamu Mwenyekiti Zanzibar
(d) Katibu Mkuu
(e) Naibu Katibu Mkuu Zanzibar
(f) Naibu Katibu Mkuu (Bara)

7.7.4 Kutakuwa na Kurugenzi za Utendaji Makao Makuu ya Chama zitakazoundwa na Kamati Kuu kutokana na mahitaji ya Chama.

7.7.5 Kutakuwa na mfumo wa ulinzi na usalama wa mali, viongozi na maslahi ya chama utakaotambulika kama Brigedi Nyekundu (Red Brigade).

7.7.6 Kamati Kuu inaweza kuongeza au kupunguza idadi ya kurugenzi kadri ya mahitaji

7.7.7 Ngazi ya Taifa itakuwa na vikao vifuatavyo:-

(a) Mkutano mkuu wa Taifa
(b) Baraza Kuu
(c) Kamati Kuu
(d) Sekretarieti ya Kamati Kuu

7.7.8 Wajumbe wa Mkutano Mkuu Taifa watakuwa wafuatao:-

(a) Wajumbe wote wa Kamati Kuu
(b) Wajumbe wote wa Baraza Kuu
(c) Wenye viti wa Wilaya/Majimbo
(d) Makatibu wote wa Majimbo/Wilaya
(e) Wajumbe ishirini watakaochaguliwa na Mikutano Mikuu ya kila Baraza la chama kuingia kwenye Mkutano Mkuu Taifa kwa uwiano ufuatao:-

    1 Wajumbe kumi na tano kutoka Tanzania Bara
    2 Wajumbe wa tano kutoka Tanzania Zanzibar kwa kila baraza

(f) Mjumbe Mwakilishi wa kila Wilaya

7.7.9 Mkutano Mkuu Taifa utakutana mara moja katika kipindi cha miaka mitano. Mikutano Mikuu maalum / dharura inaweza kuitishwa wakati wowote ikiwepo ulazima kwa utaratibu utakaowekwa na Kanuni.

7.7.10 Kazi za Mkutano Mkuu wa Taifa ni:-

(a) Kuchagua Mwenyekiti wa Chama Taifa na Makamu wake wawili
(b) Kujadili taarifa za Baraza Kuu na kutoa maamuzi na maelekezo kwa utekelezaji.
(c) Kuteua mgombea wa Uraisi na mgombea wenza wake kwa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania na mgombea Urais wa Zanzibar.
(d) Kujadili na kuridhia Itikadi, falsafa na sera za Chama kisha kuweka mikakati na miongozo ya utekelezaji.
(e) Kujadili na kuridhia programu ya Chama kwa kuzingatia mapendekezo ya Baraza Kuu.
(f) Kuzingatia na kutoa maamuzi juu ya rufaa na masuala ya kinidhamu yanayowakilishwa na Baraza kuu.
(g) Kupokea na kujadili taarifa ya Bodi ya wadhamini wa Chama juu ya mali na rasilimali za Chama
(h) Kuidhinisha Ilani (Manifesto) ya Chama kwa uchaguzi mkuu.
(i) Kuthibitisha mapendekezo ya kuunda tume maalum kama yalivyowalishwa na Baraza Kuu.
(j) Kujadili na kufanyia maamuzi agenda nyingine yeyote iliyoletwa kwake na Baraza Kuu.
(k) Kujadili na kuthibitisha mapendekezo ya mabadiliko ya Katiba ya Chama.

7.7.11 Wajumbe wa Baraza Kuu la Taifa watakuwa:

(a) Wajumbe wote wa Kamati Kuu.
(b) Wenyeviti wa Baraza la Uongozi, Mikoa.
(c) Wajumbe wateule wasiozidi sita watakaoteuliwa na Mwenyekiti wa Taifa kwa kushauriana na Katibu mkuu na kuidhinishwa na baraza kuu. Wajumbe wateule hawa watateuliwa kwa uwiano wa wajumbe wanne wanaume wawili na wanawake wawili.
(d) Wajumbe watano watakaochaguliwa na Mkutano Mkuu wa kila Baraza la Chama, kwa uwiano wa wajumbe wanne toka Bara na mmoja toka Zanzibar kwa kila Baraza.

(e) Wenyeviti wa wilaya za chama
(f) Mwakilishi wa jimbo na chama

7.7.12 Baraza Kuu la Taifa litakutana angalau mara moja kila mwaka. Vikao maalum/dharura vinaweza kuitishwa kadri itakavyolazimu kwa mujibu wa kanuni za Chama.

7.7.13 Kazi za Baraza Kuu zitakuwa:-

(a) Kupendekeza wagombea wa Urais na Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania na Rais wa Zanzibar na kuwasilisha mapendekezo yake katika mkutano mkuu kwa uamuzi.
(b) Kumchagua Katibu Mkuu miongoni mwa majina mawili yatakayopendekezwa na Mwenyekiti Taifa.
(c) Kuwachagua manaibu katibu wakuu miongoni mwa majina mawili mawili kwa kila naibu yatakayopendekezwa na Mwenyekiti Taifa.
(d) Kuchagua wajumbe wa nane kuingia kwenye Kamati Kuu. Kwa uwiano ufuatao:-

- Wanaume watatu na wanawake watatu kutoka Tanzania Bara na angalau mmoja awe mlemavu
- Mwanaume na Mwanamke mmoja kutoka Tanzania Zanzibar

(e) Kusikiliza na kutoa maamuzi juu ya rufaa za uchaguzi na za kinidhamu kutoka ngazi za chini.
(f) Kujadili mikakati ya uendeshaji wa shughuli za Chama kwa kipindi kati ya mkutano mkuu na mkuu mkutano na kuifanyia maamuzi panapostahili.
(g) Kuthibitisha mikakati na rasilimali za kuendesha kampeni za wagombea wa Chama katika chaguzi za serikali hususani uchaguzi Mkuu na uchaguzi wa Serikali za Mitaa.
(h) Kuandaa ratiba na maelekezo ya uchaguzi wa kichama kwa mujibu wa Katiba na Kanuni za Chama .
(i) Kutunga na kuzifanyia marekebisho kanuni za kuendesha shughuli za Chama.
(j) Kujadili taarifa za Kamati Kuu na kutoa maamuzi na maelekezo kwa utekelezaji.
(k) Kusimamia utendaji kazi wa Kamati Kuu.
(l) Kupendekeza kwa Mkutano Mkuu masuala yote ya Katiba ya Chama na mabadiliko yake.
(m) Kujadili rasimu ya Ilani (Manifesto) ya uchaguzi kwa Uchaguzi Mkuu na uchaguzi wa Serikali za Mitaa kuwasilisha mapendekezo yake kwa mkutano Mkuu kwa maamuzi.
(n) Kusimamia chaguzi za Chama ngazi za Jimbo/Wilaya.
(o) Kuteua wadhamini wa Chama.
(p) Kusimamia utekelezaji na uzingatiaji wa maadili ya Chama.
(q) Kuthibitisha kanuni za uendeshaji Chama na miongozo ya Mabaraza ya Vijana, Wanawake na Wazee.
(r) Kumwachisha ujumbe wa Baraza Kuu mjumbe mteule ambaye ataenda kinyume na Katiba, kanuni na maadili ya Chama ama hatakidhi matakwa ya kuteuliwa kwake.
(s) Kuthibitisha wa majimbo ya chama

7.7.14 Wajumbe wa Kamati Kuu watakuwa:-

(a) Mwenyekiti waTaifa
(b) Makamu Mwenyekiti Bara.
(c) Makamu Mwenyekiti Zanzibar
(d) Katibu Mkuu
(e) Naibu Katibu Mkuu Bara
(f) Naibu Katibu Mkuu Zanzibar
(g) Wawakilishi watano wa Wabunge wa Bunge la Muungano.
(h) Wajumbe watatu toka Baraza la Wawakilishi Zanzibar.
(i) Wajumbe nane waliochaguliwa na Baraza Kuu kuingia Kamati Kuu kwa uwiano wa nusu kwa nusu wanaume na wanawake na mjumbe mmoja kutoka kila kundi atoke Zanzibar.
(j) Wawakilishi watano wa madiwani wa chama, wawili wakiwa madiwani wa kawaida na watatu wawe Wenyeviti wa Halmashauri zinazoongozwa na Chama. Wajumbe hawa watachaguliwa na umoja wa madiwani wa Chadema.
(k) Wenyeviti wa Mabaraza ya Vijana, Wanawake na Wazee ngazi ya Taifa.
(l) Wajumbe wateule wasiozidi sita watakaoteuliwa na Mwenyekiti Taifa kwa kushauriana na Katibu Mkuu na kuthibitishwa na Baraza Kuu. Angalau wawili wawe wanawake.
(m) Wenyeviti Wastaafu wa Chadema.
(n) Kiongozi wa Kambi ya Upinzani Bungeni au Waziri Mkuu atokanaye na Chadema.
(o) Kiongozi wa kambi ya upinzani au Waziri Kiongozi kwenye Baraza la Wawakilishi atokanaye na Chadema.
(p) Rais wa Jamhuri ya Muungano kwa tiketi ya Chadema.
(q) Rais wa Zanzibar atokanaye na Chadema
(r) Spika wa Bunge na Spika wa Baraza la Wawakilishi watokanao na Chadema.
(s) Mwenyekiti wa Baraza la Wadhamini atakuwa mjumbe asiye na kura.
(t) Wakurugenzi wa kurugenzi za chama watakuwa wajumbe wasio na kura.

7.7.15 Kamati Kuu itakutana mara nne (4) kwa mwaka. Vikao maalum/dharura vinaweza kuitishwa kadri itakavyolazimu kwa mujibu wa kanuni za Chama.

7.7.16 Kazi za Kamati Kuu zitakuwa:-

(a) Kufanya utafiti wa wagombea na wa Uraisi na Mgombea Mwenza na kuwasilisha ripoti zake kwa Baraza kuu kwa ajili ya mapendekezo yake kwa Mkutano Mkuu.
(b) Kuteua Wakurugenzi wa Idara Kuu za Chama Makao Makuu
(c) Kuteua Makatibu wa Wilaya na Mikoa
(d) Kuthibitisha uteuzi wa Sekretarieti za Wilaya.
(e) Kutoa mapendekezo kwa Baraza Kuu juu ya rufaa za uchaguzi na kinidhamu.
(f) Kuandaa na kutoa Mapendekezo kwa Baraza Kuu, Mikakati ya kuendesha shughuli za Chama kwa kila mwaka na kwa kipindi cha miaka mitano.
(g) Kuandaa na kutoa mapendekezo kwa baraza Kuu , Mikakati ya kupata mahitaji ya raslimali za kuendesha kampeni za wagombea wa Chama katika chaguzi za kiserikali.
(h) Kuandaa na kutoa mapendekezo kwa Baraza kuu ratiba na maelekezo ya uchaguzi wa kichama.
(i) Kupitia na kutoa kwa Baraza Kuu mapendekezo ya haja ya kuzifanyia marekebisho

au maboresho Kanuni za Chama ama Katiba ya Chama.

(j) Kujadili taarifa za Sekretarieti ya Kamati Kuu na kutoa maamuzi na maelekezo kwa utekelezaji.
(k) Kusimamia utendaji kazi wa Sekretarieti ya Kamati Kuu
(l) Kufanya mapitio ya Sera za Chama na kutoa mapendekezo kwa Baraza Kuu kwa kuzingatia matokeo ya Utafiti uliofanywa na Sekretarieti ya Kamati Kuu.
(m) Kusimamia utekelezaji wa maamuzi na maelekezo ya Baraza Kuu na Mkutano Mkuu.
(n) Kuwa kiungo na kudumisha mahusiano mema kati ya Chama na vyama vingine vya siasa nchini, Afrika Masharikі na nchi nyingine.
(o) Kuthibitisha ajira za watumishi wakuu wa Chama ngazi ya Taifa.
(p) Kuteua kamati au tume za kushughulikia masuala maalum ya kichama kwa muda maalumu.
(q) Kuteua wakaguzi wa mahesabu ya Chama kwa kila mwaka
(r) Kuthibitisha uteuzi wa wagombea Uspika, Ubunge na Baraza la wawakilishi Zanzibar
(s) Kuandaa agenda za Baraza Kuu na Mapendekezo ya agenda za Mkutano Mkuu.
(t) Kufanya uamuzi juu ya mpendekezo ya kufukuza Mwanachama.
(u) Kuandaa hoja za kupelekwa Bungeni na Wabunge wa Chama
(v) Kumwachisha ujumbe wa Kamati Kuu mjumbe mteule ambaye ataenda kinyume na katiba, kanuni na maadili au kushindwa kukidhi matakwa ya kuteuliwa kwake.
(w) Kuratibu utendaji wa ofisi ndogo ya Makao Makuu Zanzibar.
(x) Kusimamia utendaji kazi wa Mabaraza ya Vijana, Wanawake na Wazee.
(y) Kuteua wajumbe maalum wawili kuingia Kamati ya Utendaji ya Jimbo/Wilaya.

7.7.17 Wajumbe wa Sekretarieti ya Kamati Kuu:-

(a) Katibu Mkuu – Mwenyekiti Wa Sekretariat
(b) Naibu Katibu Mkuu Bara
(c) Naibu Katibu Mkuu Zanzibar
(d) Wakurugenzi wa Idara zote Makao Makuu
(e) Wajumbe watano wataalam watakaoteuliwa na Mwenyekiti kwa kushauriana na Katibu Mkuu.
(f) Katibu wa Sekretariat atakaeteuliwa na Katibu Mkuu.
(g) Makatibu wa Mabaraza yote ya chama Taifa

7.7.18 Kazi za Sekretariati ya Kamati Kuu

(a) Utekelezaji wa kazi za kila siku za uendeshaji shughuli za chama
(b) Utekelezaji wa maamuzi na maelekezo ya Kamati Kuu
(c) Uandaaji wa agenda na nyaraka kwa ajili ya vikao vya Kamati Kuu, Baraza Kuu na Mkutano Mkuu.

7.7.19 Kamati Maalum Zanzibar

Kutakuwa na Kamati Maalum ya Kamati Kuu kwa upande wa Zanzibar.

7.7.20 Wajumbe wa Kamati Maalum Zanzibar watakuwa:-

(a) Makamu Mwenyekiti Zanzibar(Mwenyekiti wa kamati)
(b) Naibu Katibu Mkuu Zanzibar
(c) Wajumbe wa Kamati Kuu watokao Zanzibar.
(d) Wenyeviti wa Mikoa Zanzibar
(e) Wajumbe wa Sekretariat ndogo ya Zanzibar watakuwa wajumbe wasio na kura.

7.7.21 Kazi za Kamati Maalum Zanzibar

(a) Kutoa mapendekezo kwa sekretariat ya Kamati Kuu itakayo wasilisha mambo yote ya kamati kuu.
(b) Kusimamia utendaji wa sekretariat ya ofisi ya makao makuu Zanzibar
(c) Kupendekeza mambo ya kisera yahusuyo Zanzibar .
(d) Kupendekeza majina ya wagombea ngazi mbalimbali ya kitaifa.

7.7.22 Sekretariat ya ofisi ya makao makuu Zanzibar

Kwa shughuli za kiutendaji Zanzibar, patakuwa na sekretariat ya ofisi ya makao makuu yenye wajumbe wafuatao:-

(a) Naibu Katibu Mkuu Zanzibar
(b) Wakuu wa idara zilizopo Zanzibar
(c) Katibu/Naibu katibu wa mabaraza ya chama Zanzibar

7.7.23 Kazi za Sekretariat Ndogo

(a) Utekelezaji wa kazi za kila siku za chama Zanzibar
(b) Utekelezaji wa maamuzi na maelekezo ya Kamati Kuu yanayohusu Zanzibar
(c) Uandaaji wa agenda na nyaraka kwa ajili ya vikao vya kamati maalum Zanzibar.

7.8 MABARAZA YA CHAMA

7.8.1. Chama kitakuwa na Mabaraza ya aina tatu kuanzia kwenye ngazi ya msingi hadi Taifa. Kila Baraza litajitengenezea taratibu zake za utendaji na taratibu hizo zitathibitishwa na Baraza Kuu la Chama kwa mujibu wa Katiba ya Chama.

7.8.2. Mabaraza haya ni kama yafuatayo:-

(a) Baraza la Vijana ambalo wanachama wake ni vijana Wanachadema wa jinsia zote wenye umri usiopungua miaka 18 ya kuzaliwa.
(b) Baraza la Wanawake ambalo wanachama wake ni Wanachadema wanawake wenye umri usiopungua miaka 18 ya kuzaliwa.
(c) Baraza la Wazee ambalo wanachama wake ni Wanachadema wenye umri usiopungua miaka 50 ya kuzaliwa.

7.8.3. Mabaraza ya Chama yataundwa kwenye ngazi zote saba za uongozi wa chama kuanzia ngazi ya Msingi.

VIII. SURA YA NANE

8.0 MAPATO, MALI NA WADHAMINI WA CHAMA

8.1 Mapato ya Chama yatatokana na:-

(a) Ada na viingilio vya wanaChama.
(b) Michango ya hiari ya wanachama na wafuasi wa Chama
(c) Michango ya hiari ya watu wa ndani na nje wanaounga mkono Chama.
(d) Misaada kutoka kwa vyama rafiki vya kisiasa vya ndani na nje ya nchi.
(e) Misaada na ruzuku toka ndani na nje ya nchi.
(f) Mapato yanayotokana na hisa na miradi halali ya Chama.

8.2 Mali za Chama ni pamoja na:-

(a) Mali zozote zenye kuondosheka na zisizondosheka
(b) Hisa za Chama katika miradi ya kiuchumi.
(c) Mali za Mabaraza ya Vijana, Wanawake na Wazee.

8.3 Wadhamini wa Chama

(a) Kutakuwa na bodi ya wadhamini wa Chama yenye wajumbe wasiopungua watano na wasiozidi tisa itakayoteuliwa na Baraza Kuu.
(b) Mali zote za kudumu,vitega uchumi na dhamana zote zitawekwa chini ya jina lililosajiliwa la bodi ya wadhamini.
(c) Bodi ya wadhamini itateuliwa kila baada ya miaka mitano ya uchaguzi mkuu wa viongozi wa Chama.
(d) Kanuni za Chama zitabainisha taratibu za mikutano ya bodi ya wadhamini.
(e) Mwenyekiti wa bodi ya wadhamini atachaguliwa kutoka mingoni mwa wajumbe walioteuliwa na Kamati Kuu.
(f) Mkurugenzi wa Fedha na Utawala wa Sekretariati ya Chama ndiye atakuwa katibu wa Bodi ya Wadhamini
(g) Wajumbe wa Kamati Kuu hawatateuliwa katika Bodi ya Wadhamini, isipokuwa mwenyekiti wa bodi ya wadhamini anayeingia kwa mujibu wa ibara7.7.15(s) ya katiba

IX. SURA YA TISA

9.0 MAMBO YA JUMLA KUHUSU KATIBA NA CHAMA

9.1 Marekebisho ya Katiba

9.1.1 Mapendekezo ya mabadiliko yoyote ya katiba yatafanywa na Baraza Kuu la Taifa kabla ya kuidhinishwa na Mkutano Mkuu wa Taifa.

9.1.2 Mapendekezo yoyote ya mabadiliko ya katiba yatafikishwa kwa kujadiliwa na kamati za utendaji za Majimbo/Wilaya kabla ya Baraza Kuu kuandaa rasimu ya mapendekezo kwa mkutano mkuu.
9.1.3 Mkutano mkuu ndiyo wenye mamlaka ya juu ya kubadili katiba.
9.1.4 Mapendekezo ya marekebisho ya Katiba yatafikishwa kwa kamati za Wilaya sio chini ya siku 30 kabla ya tarehe ya Mkutano Mkuu unaohusika kujadili mabadiliko. Kamati za Wilaya zitatakiwa kurejesha maoni yake katika siku 21 tangu tarehe ya mapendekezo kutumwa.

9.2 Kanuni na Maadili ya Chama:

9.2.1 Baraza kuu litatunga kanuni za kufafanua na kuimarisha utekelezaji wa katiba.
9.2.2 Kanuni za Chama zitatungwa kwa kuzingatia na kuhusiana na sura za katiba ya Chama.
9.2.3 Kukitokea migongano kati ya kipengele cha katiba na kile cha kanuni, kipengele cha katiba kitatawala.
9.2.4 Baraza Kuu litakuwa na uhuru wa kuzifanyia marekebisho kanuni za Chama ili kwenda na mahitaji ya wakati.
9.2.5 Kamati Kuu itatunga maadili ya kuongoza nidhamu, utii, na uwajibikaji na dhamira ya watendaji viongozi wa Chama na wanaChama kwa ujumla. Hii ni pamoja na Maadili ya Mwenendo katika vikao vya Chama.

9.3 Chama Kuingia Mseto na Vyama Vingine

9.3.1 Chama kinaweza kuunda mseto na Chama au vyama vingine vyenye madhumuni na malengo yanayofanana na Chama ili kuimarisha uwezo wa kushinda uchaguzi mkuu au wa serikali moja ya mtaa kwa lengo la kuunda utawala wa pamoja.
9.3.2 Chama kinaweza kuunda ubia na vyama vingine katika kuendesha miradi ya kiuchumi ama huduma.
9.3.3 Chama kinaweza kuungana na Chama ama vyama vingine kuunda Chama kipya.
9.3.4 Uamuzi kuhusu vipengere 9.3.1 na 9.3.3 utafanywa na Mkutano Mkuu wa Taifa na kuhusu kipengere 9.3.2 na Baraza Kuu.

9.4 Kuvunjwa kwa Chama

9.4.1 Chama kitavunjwa rasmi endapo robo tatu (*3/4*) ya wajumbe wote watakaohudhuria Mkutano Mkuu wa Chama wa Taifa ulioitishwa kwa madhumuni ya kuvunjwa kwa Chama watapitisha hoja hiyo. Mkutano huo utatangaza rasmi kuvunjwa kwa Chama na kusimamishwa kwa shughuli zote za Chama.
9.4.2 Katika tukio la kuvunjwa kwa Chama, bodi ya wadhamini wa Chama itahodhi mali hiyo kulipia madeni yote ya Chama. Endapo kutakuwa na salio lolote la mali ya Chama baada ya kulipa madeni yote, salio hilo litawasilishwa au kukabidhiwa kwa taasisi yoyote inayoshughulikia wasiojiweza ama Chama chochote cha wasiojiweza Tanzania kwa jinsi itakavyoamuliwa na bodi ya wadhamini.
9.4.3 Katika tukio la kuvunjwa kwa Chama kwa nia ya kuungana na Chama kingine cha siasa bodi ya wadhamini wa Chama itahodhi mali yote ya Chama na kuitumia mali hiyo kulipia madeni yote ya Chama. Endapo kutakuwa na salio lolote la mali ya Chama baada ya kulipa madeni ya Chama salio hilo litatumika kufuatana na azimio la kuvunja Chama ili kuungana na Chama kingine.

9.5 Kamati za Wawakilishi wa Chama Katika Vyombo vya Utawala vya Uwakilishi wa Kisiasa.

9.5.1 Kutakuwa na Kamati za Wawakilishi wa Chama katika vyombo vya uwakilishi. Vyombo hivi ni Serikali za Vijiji, Halmashauri za Wilaya, Miji, Manispaa, Jiji, Bunge na Baraza la Wawakilishi Zanzibar.
9.5.2 Kila Kamati itakuwa na Mwenyekiti, Katibu na Mnidhamu ambao watachaguliwa na wawakilishi wote katika chombo husika.
9.5.3 Kamati za wawakilishi zitawajibika kwa kamati za utendaji za ngazi husika, katika utendaji kazi wake na zitafanya kazi kwa mujibu wa Kanuni za Chama zinazozihusu.
9.5.4 Kutakuwa na vikao maalum vya wenyeviti na mameya wote wa halmashauri za serikali za Mitaa wanaotokana na Chama.Vikao hivi vitaitishwa kwa shughuli maalum na kwa maelekezo ya Kamati Kuu.
9.5.5 Kutakuwa na vikao maalum vya wenyeviti wa Serikali za Vijiji kwa Vijijini na wenyeviti wa Mitaa kwa mijini na katika Shehiya,wanaotokana na Chama. Vikao hivi vitaitishwa kwa shughuli maalum na kwa maelekezo ya Kamati za Utendaji za Majimbo/Wilaya.
9.5.6 Kutakuwa na Umoja wa Madiwani wa CHADEMA nchini ambao utakuwa na uongozi, vikao na kuendeshwa kwa mujibu wa Kanuni zitakazotungwa na Baraza Kuu la Chama.

9.6 Kukasimu Madaraka ya Shughuli za Utendaji

9.6.1 Kamati ya Utendaji ya Wilaya au Kamati Kuu Taifa zinaweza kukasimia baadhi ya madaraka kwa sekretariat yake kwa azimio la wingi wa kura za wajumbe wa kikao.

9.6.2 Baraza Kuu linaweza kukasimia baadhi ya madaraka yake kwa Kamati Kuu kwa azimio la uwingi wa kura za wajumbe wa .

9.6.3 Mkutano Mkuu unaweza kukasimu kwa Baraza Kuu baadhi ya madaraka yake, lakini kwa azimio maalum.

9.7 Kuanza Kutumika kwa Katiba Hii

9.7.1 Katiba hii itaanza kutumika kwa uchaguzi wa viongozi wa Chama wa awamu ya nne utakaofanyika 2006/2007.

Katiba hii imepitishwa na Mkutano Mkuu tarehe 13/08/2006